UN DOCUMENT ROMÂNESC DESPRE V. I. LENIN

H. RABINOVICI

În anul 1897 apărea la București o revistă săptămînală editată de Panait Mușoiu și Panait Zosîn cu titulatura « Mișcarea socială ». Din această publicație au văzut lumina tiparului, între 16 februarie și 14 decembrie 1897, 35 de numere.

Deschizînd un exemplar purtînd data de 6 aprilie 1897, ne reține atenția o rubrică intitulată « Din Rusia », care consemnează la începutul ei următoarele:

« Ordinea domnește la St. Petersburg, și cu mai multă dreptate ca altă dată rușii pot să-și numească țarul « tătuță ». Marele împărat s-a mai desbărat de o mînă de tineri luptători pentru desrobirea proletariatului.

Studentul de la Institutul tecnologic Petru Zaporogetz a fost deportat pentru cinci ani încheiați în Siberia Orientală. Prietenii săi: funcționarul de stat Ulianoff, inginer, mecanicienii Krijanovsky și Starkoff, fostul student Zederbaum, studentul de la institutul tecnologic Manjeff, doctorul în medicină Liakhovsky și funcționarul de stat Lepechinsky, toți vor merge să locuiască în aceeași « dulce » țară vreme de trei ani ».

Semnificația notei revistei românești este evidentă: era vorba de informarea cititorilor asupra unei fapte referitoare la mișcarea muncitorească din Rusia, încă înainte de plecarea condamnaților la locul surghiunului. Cele consemnate de revista la care ne referim ne permit unele evocări legate de desfășurarea vieții și activității marelui revoluționar, în anii 80—90 ai secolului trecut.

În decembrie 1887, element protestatar împotriva regimului de asuprire socială și națională al Rusiei țariste, Vladimir Ulianov părăsește Universitatea din Kazan întrucît, scria el rectorului, *« în actualele condiții ale vieții universitare nu consider posibilă continuarea studiilor mele la universitate »*. Curînd, din ordinul guvernatorului din Kazan el a fost arestat și întemnițat în același oraș. Era, cum se spune, botezul său revoluționar.

În 1888, Lenin devine membru al unui cerc marxist din Kazan și se dedică studiului lucrărilor lui Marx, Engels, ale lui Plehanov etc. Evitînd o nouă arestare în anul 1889, se mută împreună cu familia sa la Samara (azi orașul Kuibîșev) și, curînd, gazeta locală publica un anunț cu următorul conținut: *« fost student se oferă să dea meditație. E de acord să plece și în provincie »*. Una din marile sale năzuințe era însă terminarea studiilor universitare, eveniment ce are loc în anul 1881.

Sosit la Petersburg în toamna anului 1893, Lenin a desfășurat o activitate intensă în rîndurile proletarilor, menținînd puternice legături cu muncitorii înaintați ai marilor uzine.

După o scurtă perioadă de timp petrecută în Elveția, Franța și Germania el revine la Petersburg și-și asumă conducerea, în toamna anului 1895, a acțiunii care a dus la unificarea tuturor cercurilor marxiste din Petersburg într-o singură organizație politică, « Uniunea de luptă pentru eliberarea clasei muncitoare ».

Pregătind editarea primului număr al unui ziar muncitoresc social-democratic ilegal, în noaptea de 8 spre 9 decembrie 1895, Lenin și circa 40 de membri ai « Uniunii de luptă » au fost arestați. Timp de 14 luni, între zidurile reci ale închisorii din Petersburg, unde fuseseră închiși numeroși revoluționari din istoria Rusiei, a fost deținut și Lenin. La 13 februarie 1897 i s-a comunicat sentința de deportare în Siberia orientală, pentru o perioadă de trei ani de zile, sub supravegherea directă a poliției.

Este interesant că revista « Mișcarea socială » consemna anunțul citat de noi încă înainte ca Lenin și ceilalți revoluționari să fi ajuns în Siberia, la locul deportării, în cazul lui Lenin satul Șușenskoe, districtul Minunsinsk, gubernia Ienisei.

Cei amintiți în nota publicației corespund în adevăr celor condamnați ca membri ai « Uniunii de luptă pentru eliberarea clasei muncitoare ». Dar să dăm cuvîntul ziarului « *Sînt deportați încă... pentru trei ani: muncitorii Necolai Ivanoff și Vasili Chefgunof, inginerii mecanici Maltschenko și Bogatirin, bibliotecara Elisabeta Akrinsky, institutoarea Vera Sabielin și studentul Pavel Romanenko* ».

▶

https://biblioteca-digitala.ro

MIȘCAREA SOCIALA

DIRIGUITĂ

P. MUȘOIU și P. ZOSÎN

16 FEBRUAR — 14 DECEMBRE

1897

Coperta revistei

DIN RUSIA

Ordinea domnește la St. Petersburg, și cu mai multă dreptate ca altă dată rușii pot să-și numească țarul «tătuța». Marele împărat s'a mai desbarat de o mină de tineri luptători pentru desrobirea proletariatului.

Studentul de la Institutul tecnologic Petru Zaporogetz a fost deportat pentru cinci ani înche iați în Siberia Orientală. Prietinii săi: funcționarul de stat Ulianoff, inginer, mecanicienii Krijanovsky și Starkoff, fostul student Zederbaum, studentul de la Institutul tecnologic Manjeff, doctorul în medicină Liakhovsky și funcționarul de stat Lepechinsky, toți vor merge să locuească în aceeași «dulce» țară, vreme de trei ani.

Sînt deportați încă în guvernia Arkhanguelsk, din Rusia de Nord, pentru trei ani: muncitorii Neculai Ivanoff și Vasili Chefgunoff, inginerii mecanici Maltschenko și Bogatirin, bibliotecara Elisabeta Akrinsky, institutoarea Vera Sabielin și studentul Pavel Romanenko.

In sfîrșit, în guvernia Vologoda, este deportat, tot pentru trei ani, studentul de la Institutul tecnologic Malichevsky. Cît privește pe muncitorii Zinovieff, Karamicheff, Jakovleff, Babuchkin și pe studentul de la Institutul tecnologic Mark Schatt, toți aceștia sînt puși sub o supraveghere polițienească cu totul escepțională.

Toate aceste proscrieri nu vor opri propășirea mișcărei proletare în Rusia și nici vor întârzia măcar cu o secundă izbînda ideilor înaintate... Dimpotrivă.

Articolul analizat

Plecat la 17 februarie 1897 din Petersburg, Lenin a sosit la Krasnoiarsk în martie 1897 și a așteptat aici să i se decidă locul exact al deportării. Pe parcurs, spre locul de surghiun, cel ce avea să joace un rol imens în istoria Rusiei și a mișcării muncitorești internaționale s-a preocupat intens de strîngerea unui bogat material de studiu care-i va servi la elaborarea, în Siberia, a lucrărilor sale.

Plecat cu vaporul împreună cu Krijanovsky (viitorul președinte al Comisiei de electrificare a Rusiei după 1917), Lenin ajunge în satul Șușenskoe, care se afla la 600 de verste de calea ferată. Aici, învingînd greutățile, departe de evenimentele din Rusia, el și-a păstrat cu vigoare și și-a întărit convingerile marxiste, revoluționare.

În deportare, cel pe care « Mișcarea socială » îl numea « funcționarul de stat Ulianoff », scria cu înfrigurare lucrări de căpătîi pentru cei ce erau adepții teoriei lui Marx, Engels, precum și ai teoriei lui.

Reținînd aceste fapte, care au străbătut o perioadă din anii tinereții lui Lenin (cînd a fost deportat el avea 27 ani), recitești cu emoție notița sobră intitulată « Din Rusia » înserată în paginile revistei « Mișcarea socială », azi îngălbenită de vremuri.

Vom face abstracție în acest articol de orientarea revistei susamintite, întrucît nu acesta constituie subiectul nostru. Dar este evidentă preocuparea revistei pentru informarea cititorilor săi asupra frămîntărilor sociale și politice atît din interiorul țării cît și din străinătate. Recitind ultimul pasaj al susnumitei notițe putem conclude și solidaritatea cu care erau privite acțiunile revoluționare ce aveau loc în Rusia: « *Toate aceste proscrieri nu vor opri propășirea mișcărei proletare în Rusia și nici vor întîrzia măcar cu o secundă izbînda ideilor înaintate... Dimpotrivă* ».

Socotim că reamintirea la 100 de ani de la nașterea lui Lenin a faptelor legate de viața sa constituie unul din cele mai frumoase omagii aduse activității sale în mișcarea muncitorească internațională.

Articolul din « Mișcarea socială » îl putem plasa la începutul numeroaselor mențiuni ale presei românești referitoare la viața și activitatea lui V. I. Lenin.

https://biblioteca-digitala.ro